

Pars prima de vniuerso

vero intendit sibi nocere et ledere se et hoc sciens et prudens cum error ut dixi et ignorantia apud ipsum locum non habeat apparet euidenter ei? demencia. nihil enim et quod sibi nocere aut se ledere scienter intendat nisi aut turbatio ire aut alterius passionis ipsum subuerterit sicut accidit in eis qui se ipsos insulant interdum aut aliter occidunt de quibus dubium non est quin ex demencia hoc faciant. Si vero ex tempore malicia ei aduenit manifestum est ipsum fuisse corruptum atque perversum. et etiam seductum quod enim aliquid efficitur malum cum prius non esset non fit nisi uno trium modorum quos narraui valet corruptione ut equus qui corruptione humorum aut membri alicui? efficitur malus cum prius non esset aut ex perversitate sicut accidit in hominibus qui de bonis mali efficiuntur cum eorum voluntates pueruntur ut mala vel male velint aut seductione quemadmodum contingit in his qui per errorem vel ignorantiam mali fiunt aliena suggestionem decepti. Qualiter ergo iste somnians deus malus effectus est quicquid enim horum trium passus fuerit manifestum est ipsum nomine dei indignissimum nihil enim horum cadere potest in veri nominis deum. Amplius. mutatio non fit nisi in substantia que sustinet predicamenta accidens etiam omne in ea est quod neque accidens neque mutatio attingit ad id quod est necesse esse per se supra est et seorsum longe a substantia et accidenti. Amp. quomodo est mutatus an a se an ab alio ex quo patent tibi multe vie ad destructionem errorum istorum. Quod si ab alio agente in ipsum necesse est ipsum esse passibilem et hoc passione vilissima atque turpissima. Nihil enim vilius aut turpius est quam malicia quam longe aures hec sit a natura. imo a nobilitate et supeminetia deitatis seu diuinitatis nihil videt qui hoc non videt.

Adhuc destruitur error manicheorum et hoc per rationes communes et intellectu faciles.

Uoniam autem rationes quas usque huc quod tibi adduxi metaphysice sunt atque sapientiales satisfaciant tibi persequenter de promisso et adducam tibi rationes vulgares et intellectu facillimas per quas declarabis tibi erroris istius non tam impossibilitas quam etiam ridiculositas. Dicam igitur in primis quia malum proprie vel nocivum est sic herba mala et morbus malus vel nocivum est tum ipsum iuxta quam intentionem usualiter di-

citur multa mala fecit mihi homo ille. Tercio modo inordinatum quemadmodum quedam male sedere dicuntur que non sedent in loco suo vel ordine ut viros in facie humana. Quarto modo dicitur malum imperfectum id est prius tunc quacunque perfectione sua unde et male operari dicitur quis cum operatur opera priuata puenientibus perfectionibus et has perfectiones latine vocantur circumstantias operum quales sunt finis causa modus locus tempus et per modum istum male operari dicitur qui vel non eo modo vel non eo fine operatur quomodo vel quibus operandum est et ad hunc modum se habet de aliis perfectionibus vel circumstantiis et ad hanc intentionem reduci potest per uariationem debite mensure vel quantitatis per quem modum superfluum et diminutum mala dicuntur. Superfluitas vero atque indigentia malicie et forsitan hoc insinuari voluit aristoteles in libro topicorum ubi dixit quia bonum quantum dicitur ut in mediocri hoc est in medio quod est inter extrema superfluitatis et indigentie et benefecisse aliquid dicitur secundum hoc cum eius opus nec superfluitatem habet nec diminutionem omnium autem istarum intentionum que magis conueniens videtur principio malorum. Prima est per quam malum dicitur nocivum. Incipiam igitur auxiliante deo destruere hanc intentionem in eo et somniant principium malorum. Dico igitur si principium malorum non est nocivum non est malum per modum istum. Si vero est nocivum erit nocivum simpliciter et vniuersaliter aut erit nocivum particulariter tamen et cur. Quod si fuerit nocivum simpliciter et vniuersaliter ergo nulli erit proficuum nulli igitur perdet qualiter igitur erit dator eius et vite toti generi tenebrarum imo toti vniuersitati malorum. Secundum errorem enim istum ipse est creator vniuersitatis et dator sapientie et virtutis atque potestatis omnis quas habent maligni spiritus aliqueque male substantie. Amp. cum dat eis omnia hic autem animo et intentione nocendi dat eis aut dat animo et intentione illa quia scit ea eis vel bona esse vel vtilia vel necessaria aut omnino nocendi aliis per hoc. Quod si animo nocendi eis manifestum est ipsum errare cum credat se eis nocere quibus tantas virtutes seu potestates tantam sapientiam. tantas artes et ipsius esse quod inter omnia est maxime necessarium largitur. Si vero animo perficiendi siue per deservendi eis. hec omnia dat illis. manifestum est ipsum et proficuum esse et perutile totum regno